

“We willen meebeslissen, maar waarover?”

VAASSEN - “Wat er goed gaat? Alles, behalve wat verkeerd gaat.” Hilariteit alom. Het antwoord van de man zorgt ook voor een glimlach op het gezicht van burgemeester Hans van der Hoeve die zich kort daarvoor hardop had afgevraagd of de gemeente op het gebied van inwonerp participatie op de juiste weg is. Doen we het goed? Kan het beter? Hoe dan?

Een serieus onderwerp dat zeker emoties los kan maken. De sfeer blijft ontspannen in wijksteunpunt Bloemfontein in Vaassen. Hoe betreft de gemeente haar inwoners bij haar werk? Een kleine twintig mensen zijn ingegaan op de uitnodiging om hierover in gesprek te gaan met de burgemeester.

De eerste keer

Het is de aftrap van een reeks van acht bijeenkomsten op diverse locaties in de gemeente. Een laatste slok koffie. Iemand veegt boterkoekkrumels van zijn broek. De burgemeester staat al even klaar en steekt van wal. Hoe de avond precies gaat verlopen, weet hij niet, zo bekend hij. “Het is de eerste keer dat we het op deze manier organiseren over dit onderwerp.” Zijn publiek zit in een halve cirkel. Een gemêleerd gezelschap, zo blijkt uit een voorstelrondje. Jonge ouders, jongeren, gepensioneerden, man, vrouw, opvallend veel mensen die zich inzetten of ingezet hebben als vrijwilliger.

“Ik ben hier niet om alleen een mooi praatje te houden”, benadrukt de burgemeester. Hij hoopt op feedback. Het doel van de avond. “Ik verzamel uw inbreng en we kijken vervolgens wat we ermee kunnen doen.”

Met een kluitje in het riet

Na zijn inleidende woorden nodigt de burgemeester de aanwezigen uit om mee te praten. Al gauw klinken er concrete voorbeelden, waaronder het afvalproject waarover nogal wat onduidelijkheid bestaat.

Eensgezind gemopper, sommigen zien de humor er best van in. De burgemeester beaamt dat de communicatie te wensen overliet. “Dat gaan we anders doen”, sluit hij de afvaldiscussie. Een vrouw is van mening dat de gemeente veel goed doet maar ze constateert dat ambtenaren het geregeld lastig vinden om individuele problemen op te lossen. “Je wordt met een kluitje in het riet gestuurd.” Ze is niet de enige die opmerkt dat de gemeente er meer aan zou moeten doen om teleurstellingen te voorkomen door beter te communiceren. Geen valse verwachtingen scheppen, zorgen voor tijdige terugkoppeling over een onderwerp, is het advies. >>>

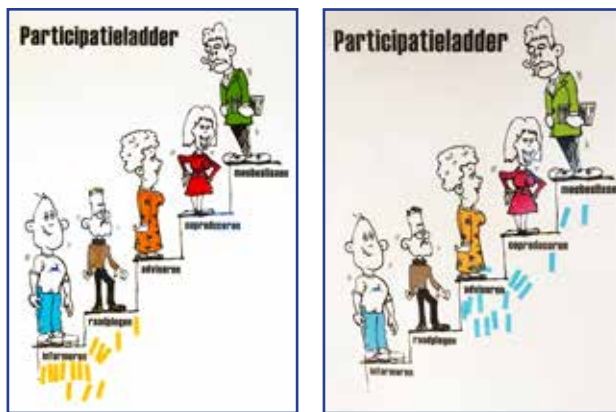

Beste inwoner van de gemeente Epe,

Hartelijk dank voor uw bijdrage aan het gesprek over inwonerp participatie. Zoals beloofd, krijgt u hierbij een verslag van het gesprek bij u in de buurt. Ook hebben we de belangrijkste adviezen van de avond op een rij gezet. Wij gebruiken uw adviezen om onze manier van werken te verbeteren. U krijgt op een later moment te horen hoe we met uw adviezen willen omgaan. We zullen dat op de door u voorgestelde slotavond op 9 september bespreken. U krijgt hiervoor nog een uitnodiging. Samen kunnen wij onze gemeente leefbaarder maken, door mee te praten en mee te doen. Zo bouwen wij aan een fijne toekomst!

Hans van der Hoeve
burgemeester gemeente Epe

Participatieladder krijgt betekenis

Ze prijken al een tijdje rechts naast de burgemeester, twee identieke witte borden van pak 'm beet een meter hoog met daarop vijf stripfiguurtjes op een traptrede. De zogeheten participatieladder wordt nu ook daadwerkelijk betrokken bij het gesprek.

Onder elke traptrede staat een woord dat aangeeft in welke mate de gemeente haar inwoners betreft bij de besluitvorming. Op de laagste trede informeert de gemeente haar inwoners slechts, terwijl op de hoogste van de vijf treden bewoners echt mogen meebeslissen.

De burgemeester verzoekt de aanwezigen om op elk bord een stickertje te plakken bij een trede. Uit bord één komt naar voren hoe de aanwezigen vinden dat de gemeente momenteel te werk gaat en op bord twee staat straks hoe het er in de ogen van de inwoners uit zou moeten zien. De mensen verlaten hun stoel, vormen een rij en plakken. In de ogen van de genodigden doet de gemeente nu vooral aan eenzijdige communicatie (helemaal onderaan de ladder).

De uitslag verrast de burgemeester. Hij wijst naar het andere bord, waarop de ideale situatie staat volgens de plakkende Vaassenaren: een meer adviserende rol vanuit de bevolking (trede drie). "Dat is al geregeld het geval", zegt de burgemeester. "Maar het publiek ervaart het blijkbaar anders."

De totstandkoming van de Hezebrink in Emst noemt de burgervader bovendien als voorbeeld van een coproductie (nog hoger op de ladder). Een man zoekt naar een verklaring. Hij geeft aan dat relatief grote zaken niet blijven hangen bij het publiek. Als mensen meer mogen meepraten of -beslissen over kleine, wijkgebonden projecten, dan krijgt zo'n participatieladder meer betekenis, zo suggereert hij.

De grenzen van de ladder worden afgetast. Waar ligt het plafond voor de gemeente als het gaat om meebeslissen? Welke onderwerpen zijn geschikt om samen - gemeente en inwoners - op te pakken? Invulling van de openbare ruimte? Afvalscheiding? Snelheidsremmende maatregelen? Zonne-energie? Waar kan de overheid een meer faciliterende rol op zich nemen? Hoe denkt de gemeenteraad hier eigenlijk over? En wat is haar rol? "De raadsleden zien we sowieso veel te weinig", merkt iemand op. Ze krijgt bijval. "Rond de verkiezingen zie je ze, daarna niet meer."

Tot slot

De tijd vliegt. Burgemeester Hans van der Hoeve vat de avond samen en belooft nogmaals alle op- en aanmerkingen serieus te zullen nemen. Het mag de volgende keer wel wat interactiever, zo tipt iemand hem. Een suggestie van een Vaassenaar om een slotavond te houden waar de conclusies van alle bijeenkomsten naast elkaar worden gelegd, zegt de burgemeester te overwegen. "Ik vond het een leuk gesprek en zie uit naar de volgende bijeenkomst." Applaus.

Vijf belangrijkste adviezen inwoners aan gemeente

1. We willen opschuiven op de participatieladder, van informeren naar co-produceren en meebeslissen. Hoe dichterbij in de buurt, hoe meer we betrokken willen zijn.
2. De gemeente kan teleurstellingen bij inwoners voorkomen door bij inspraak vooraf de spelregels goed uit te leggen. Wat wordt er verwacht?
3. Geef terugkoppeling aan de inwoners over wat er met hun tips en adviezen gedaan gaat worden en/of wat er al gebeurd is. Nu horen we te weinig en daardoor haken sommigen af.
4. De gemeente moet participatieprocessen faciliteren. Daarmee bedoelen we stimuleren dat een initiatiefnemer in gesprek gaat met omwonenden en dat er naar iedereen geluisterd wordt.
5. We willen meer zichtbaarheid van raadsleden en dat gemeenteraadsleden meer in gesprek gaan met inwoners.